

iber:Camera

**Viviane
Hagner**
violí

**Nicole
Hagner**
piano

Beethoven

DIMECRES 1 DE MARÇ DE 2017, 20.30H
PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Joan Hernández Pijuan
Fragment de l'obra *La rosa*
1986
Oli sobre tela
Museu Can Framis, Barcelona
Pintura Contemporània Catalana
Fundació Vila Casas

EL CONCERT D'AVUI

Viviane Hagner va debutar a la Temporada Ibercamera el 2006 per recomanació de Pinchas Zukerman i des d'aleshores ens ha visitat en diverses ocasions. Aquest vespre, en companyia de la seva germana Nicole, que debuta a Barcelona, ens presenten tres de les més inspirades sonates per a piano i violí de Beethoven, tot un repte.

FUNDACIÓ
VILA CASAS

*Aquest programa ha estat possible gràcies
al generós suport de la Fundació Vila Casas*

Ludwig van Beethoven (1770 – 1827)

**Sonata per a piano i violí, núm. 3,
en mi bemoll major, op. 12/3 (1797 – 98)**

— Durada aprox. 22'

Allegro con spirito (en mi bemoll major)

Adagio con molt' espressione (en do major)

Rondo. Allegro molto (en mi bemoll major)

**Sonata per a piano i violí, núm. 5,
en fa major, op. 24, “Primavera” (1800 – 1801)**

— Durada aprox. 25'

Allegro

Adagio molto espressivo

Scherzo. Allegro molto – Trio

Rondo. Allegro ma non troppo

Per gaudir de la música necessitem: **SILENCI**

Para disfrutar de la música necesitamos: **SILENCIO**

To enjoy the music we need: **SILENCE**

Mòbils apagats

Móviles apagados

Mobile phones switched off

Alarmes desconnectades

Alarmas desconectadas

Alarms disconnected

Contingueu els estossecs

Contengan las toses

Contain your coughs

**Sonata per a piano i violí, núm. 9,
en la major, op. 47, “Kreutzer” (1802 – 1804)**

— Durada aprox. 45'

Adagio sostenuto—Presto

Andante con variazioni

Finale. Presto

Moltes gràcies / Muchas gracias / Many thanks

Aquest vespre Nicole Hagner toca un piano
de gran cua Steinway & Sons D274 de:

✳ HINVESTPIANOS.

VIVIANE HAGNER

VIOLÍ

Nascuda a Munic, la violinista Viviane Hagner ha rebut excepcionals elogis per la seva musicalitat i mestratge. Des del seu debut internacional amb només 12 anys i la seva participació al llegendari “Joint concert” de les Filharmòniques d’Israel i Berlín (dirigides per Zubin Mehta a Tel Aviv) un any més tard, Viviane Hagner ha adquirit profunditat i maduresa en la seva manera d’actuar a l’escenari.

Hagner ha actuat amb les millors orquestres del món incloent-hi la Filharmònica de Berlín, la Boston Symphony Orchestra, la Chicago Symphony Orchestra, la Filharmònica de Munic, la New York Philharmonic i la Philharmonia Orchestra, al costat de directors com Abbado, Ashkenazy, Barenboim, Eschenbach i Salonen.

Compromesa amb la música de cambra, Viviane ha actuat a diferents sales com la Concertgebouw d’Amsterdam, la Konzerthaus de Berlín, la Kölner Philharmonie, el Wigmore Hall de Londres, el Palais des Beaux Arts de Brussel·les i el Tonhalle de Zuric. Ha aparegut a més a festivals internacionals com el Ravello Festival, el Salzburg Easter Festival, el Mecklenburg-Vorpommern i el Festival Mostly Mozart al Lincoln Center dels Estats Units.

Hagner està en constant creació d’activitats destinades a públics de totes les edats. És fundadora i directora artística del Festival Krzyżowa-Music, que promou l’intercanvi d’idees i cultures entre joves intèrprets i artistes de renom internacional. Resident a Berlín, la seva ciutat natal, Viviane ha estat professora del Conservatori Staatliche Hochschule für Musik und Darstellende Kunst Mannheim des de l’any 2013.

Viviane Hagner va debutar a la Temporada Ibercamera l’any 2006. Aquesta és la seva sisena actuació.

NICOLE HAGNER

PIANO

Nicole Hagner va començar les seves classes de piano i violí a l’edat de cinc anys i poc després va ser acceptada al Julius-Stern-Institut de UdK Berlín per a joves músics de talent excepcional. Posteriorment, Nicole va guanyar el primer premi al concurs “Jugend Musiziert” en la categoria de violí i piano.

Després de graduar-se, Nicole Hagner va estudiar piano amb Klaus Hellwig a Berlín i més tard amb Hans Leygraf a Salzburg. Des de llavors ha estat convidada a actuar com a solista amb l’Orquestra Filharmònica de Dresden dirigida per Michel Plasson, amb la Polish Chamber dirigida per Wojciech Rajski, i amb la Württembergischen Staatssorchester de Stuttgart sota Lothar Zagrosek.

Nicole Hagner actua regularment com a solista, així com en recital i projectes de música de cambra a sales com la Kammermusiksaal der Philharmonie Berlín, el Chatelet de París, a més de les seves actuacions a Amèrica del Nord i del Sud. És convidada freqüent a diversos festivals com ara el Festspiele Mecklenburg-Vorpommern, el Rheingau-Musikfestival, el Festival de Moritzburg, el Festival Mostly Mozart de Lincoln Center i el Festival de Ravinia d’Illinois. Ha actuat recentment al Wigmore Hall de Londres, al Konzerthaus Berlín i al Rockefeller Center de Nova York.

Hagner va llançar el seu primer CD sota el segell EMI Classics amb la seva germana violinista Viviane Hagner i el 2001 va presentar el seu segon disc sota el segell Victor Classics amb el flautista Kaori Fujii i el oboïsta Albrecht Mayer.

Avui debuta a la Temporada Ibercamera.

EL VIOLÍ DE BEETHOVEN

Les tres primeres sonates beethovenianes per a violí i piano, integrades al mateix opus, es remunten al bien-ni 1797-98 i van ser publicades per Artaria a Viena, l'any 1799. Dedicades a Antoni Salieri, mestre de capella de la Cort Imperial, amb qui el jove Beethoven havia aprofundit en la composició vocal, foren durament criticades pel *Allgemeine Musikalische Zeitung*, que les va qualificar d'"acumulació de coses sàvies sense mètode; no hi ha naturalitat, no hi ha cant, un bosc on ens hem d'aturar a cada pas, del qual sortim esgotats, sense cap plaer".

Contemporànies als *Trios de corda op. 9* i a les *Sonates per a piano op. 10*, les *Sonates per a violí i piano op. 12* mostren un músic que comença a fondre les inevitables petjades de Haydn i Mozart amb els primers indicis del naixent romanticisme, en "una síntesi ja típicament beethoveniana", com apuntava Szigeti, caracteritzada per sorprenents contrastos temàtics, síncopes, encavalcaments rítmics i modulacions brusques. Trets que anaven més enllà del que en el seu temps, s'esperava d'un gènere de pur entreteniment.

Com les seves dues germanes de col·lecció, la *Sonata per a violí i piano núm. 3 en mi bemoll major, op 12 núm. 3* es divideix en tres moviments. A l'ampli *Allegro con spirito*, que adopta la tradicional forma de sonata, destaca el virtuosisme i brillantor de la part pianística. L'*Andante con molt'espressione*, d'esquema ternari, adopta un clima serè i contemplatiu que anticipa el de futures sonates. El moviment final, un jovial *Rondo: Allegro molto* amb un esperit espurnejant, revela sons mozartians.

De les deu sonates per a violí i piano composades per Beethoven, la *Sonata op. 24* és la que ha gaudit sempre de més popularitat, sense cap dubte, per la frescor, encant i lluminositat de la seva escriptura, que n'ha fet una obra predilecta de públics i intèrprets. Com apunta Nottetbohm, els seus primers esborranys es remunten al 1794-95, represos

PROPER
CONCERT

Dimecres

29/03/17

20.30 H PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

BACH: MISSA EN SI MENOR

Cor de Nens de Windsbach
Akademie für Alte Musik Berlin

Núria Rial, soprano

Rebecca Martin, contralt

Markus Schäfer, tenor

Thomas Laske, baix

Martin Lehmann, director

Bach, *Missa en si menor*

www.ibercamera.com

Beethoven component al piano

per Beethoven el bienni de 1800-01. Dedicada al comte Moritz von Fries, l'obra fou publicada per Mollo a Viena, el 1801. La seva natura lírica i solar, que anuncia algunes composicions del període mitjà com el *Concert per a piano núm. 4* o la *Simfonia "Pastoral"*, contribuï al fet que, una vegada ja mort el seu autor, fos rebatejada amb el sobrenom de "Primavera".

A diferència de les seves germanes grans, la *Sonata núm. 5 en fa major, op. 24* adopta una distribució quadripartita. Certa aroma mozartiana ornamenta el tema principal, fluid, serè i optimista, de l'*Allegro inicial*, el moviment més extens de l'obra, al que de seguida se li afegeix un segon motiu, robust i vigorós, d'empremta netament personal. El diàleg entre els instruments i els abundants contrastos de ritme i de dinàmiques, subratllen la precoç maduresa assolida per l'escriptura beethoveniana. L'*Adagio molto espressivo* es caracteritza pel seu to delicat i confidencial, mussitat a mitja veu per ambdós instruments. Com assenyala Ballola, "fins i tot quan la melodia sembla sortir de certa eloqüència neoclàssica a l'estil de Clementi o Viotti, el fabulós episodi central, amb les obscures modulacions concatenades de manera ajustada, desvia el discurs cap a desconegudes profunditats de l'ànima". Incisiu i d'alè dansant, el brevíssim *Scherzo: Allegro molto* – el primer que apareix en una sonata per a violí del seu autor– precedeix al conclusiu *Rondo: Allegro ma non troppo*, pàgina ingènua, espontània i benhumorada que recupera l'encès lirisme de la secció inicial i on Beethoven, clarament fent un homenatge a Mozart, utilitzà el tema de l'ària de Vitela "Non più di fiori" a *La clemenza di Tito*.

A causa de les seves dimensions inusitades, el seu poderós impuls èpic i les innumerables exigències de tipus tècnic exigides, la *Sonata per a violí i piano núm. 9 en la major, op 47* representa una nova dimensió en la percepció del fet sonor, personalitzant el trànsit del reduït saló aristocràtic a la sala de concerts, d'àmplies dimensions en una època en què els concerts públics començaven a popularitzar-se a Viena. En aquest context, la *Sonata "A Kreutzer"* ha estat

qualificada, amb plena justícia, com la primera gran sonata per a violí i piano de la història.

La creació d'aquesta obra deu molt a la trobada del compositor amb George Augustus Polgreen Bridgetower (1779-1860), virtuós violinista mulat nascut a Polònia i de nacionalitat anglesa. Beethoven el va conèixer al palau del príncep Lichnowsky, durant la gira de concerts que el famós intèrpret oferí a Viena a principis de 1803. Beethoven acabà a temps els dos primers moviments per a l'estrena, que va anar a càrrec de Bridgetower amb l'autor al piano, el 24 de maig de 1803. Impressionat pel seu talent, l'autor li va dedicar l'anomenada "Sonata mulattica. Composada per il Mulatto Brischdauer [sic]". Però quan Simrock va publicar la sonata a Bonn, l'any 1805, l'amistat entre tots dos s'havia trencat. "Qüestions de dones", adduí Bridgetower. Beethoven dedicà llavors la partitura a un altre violinista a qui apreciava molt, el francès Rodolphe Kreutzer (1766-1831), professor del Conservatori de París que –ironies del destí– mai la va interpretar per considerar-la "ultratjantment incompreensible".

La *Sonata "A Kreutzer"* no es va compondre en un sol impuls. Ferdinand Ries, alumne i secretari de Beethoven, assenyala que el moviment final corresponia en origen a la *Sonata op. 30 núm. 1*, substituït més endavant per un *Allegro con variazioni*. Respecte a la urgència de l'estrena, afegeix: "Bridgetower pressionava molt a Beethoven perquè el dia del concert estava fixat i ell volia estudiar la seva part. Un matí Beethoven em va fer cridar a dos quarts de cinc del matí i em va dir: "Copieu-me ràpidament la part de violí del primer *Allegro*". La part del piano estava només indicada. Bridgetower es va veure obligat a tocar el meravellós tema amb variacions sobre el mateix manuscrit de Beethoven, ja que no hi va haver temps de copiar-lo". Un breu *Adagio sostenuto* serveix d'introducció al *Presto* inicial, amb una naturalesa concertística que s'evidencia des dels primers compassos. L'energia captivadora que caracteritza les intervencions del violí dona origen a quatre variacions. Si a la primera es remarca el paper pianístic, a la segona –espècie de moviment perpetu– afavoreix el protagonisme del violí. A la tercera, el repartiment s'equilibra per cedir a l'extensa i reflexiva quarta, a continuació de la cita del tema original, a "una conclusió molt schumanniana" (Boucorchliiev). El trepidant *Finale: Presto*, compost un any abans com a fermall de l'anomenada *Sonata núm. 6*, recupera el desbordant vigor inicial. Al ritme d'una fogosa tarantella Beethoven culmina la seva sonata més ambiciosa atorgant als instruments noves oportunitats de lluir.

Juan Manuel Viana

Crític musical

Si
ets

subscriber de La Vanguardia,

ets

del Club Vanguardia i, per tant,

ets

una persona afortunada

Ni t'imagines tot el que el Club Vanguardia et pot oferir.

Des d'invitacions a esdeveniments especials i ofertes úniques fins a sortejos i descomptes directes. Només pel fet de ser subscriber de La Vanguardia.

Ets una persona afortunada

LA VANGUARDIA

Barcelona.

Descobriu un dels grans plaers de Barcelona

AMB EL SUPORT DE

AMB EL PATROCINI DE

MITJANS PATROCINADORS

Ibercamera col·labora amb:

Si voleu col·laborar amb nosaltres i conèixer els nostres programes de patrocini, contacteu amb: Mònica Tarré: mtarre@ibercamera.com

IBERCAMERA ÉS UNA EMPRESA DE

GRUPCAMERA

Av. Diagonal 433, 4t 1a
E-08036 Barcelona
www.ibercamera.com
ibercamera@ibercamera.com
T. 93 317 90 50
F. 93 277 72 78

Edició: **Ibercamera S.A.**
Disseny gràfic: **Ivó Alvarez i Anna Defez**
Impressió: **Grafiko**
Dipòsit legal: B 5963-2017

FUNDACIÓ
VILA CASAS

CAN
FRAMIS
BARCELONA

EXPOSICIÓ
23/01-11/06
JORDI
ALCARAZ
ESBORRADÍS

Museu Can Framis
Pintura Contemporània Catalana
Roc Boronat 116 - Barcelona